

efter Grundlovens Mening ikke er et Forholdstalsvalg, men et almindeligt Flertalsvalg, der finder Sted, naar der kun skal vælges en enkelt Mand, thi ellers vilde, som jeg har sagt, Folketingsmændene ogsaa være valgte ved Forholdstalsvalg. Men jeg skal ikke forlænge Debatten yderligere.

Goos: Jeg skal heller ikke forlænge Debatten meget, men kun gøre et Par Bemærkninger med Hensyn til den sidste Del af det ærede Medlem for 1ste Kreds (Matzens) Udvikling. Den Tanke, som det Mindretal, hvortil jeg hører, er gaaet ud fra, er jo den, at den samme Statsmagt, den samme Lovgivningsmagt, som i det ene Øjeblik udtaler: Denne Ordning finde vi i Overensstemmelse med Grundloven, finde vi ikke at krænke Mindretallets Ret, finde vi ikke at krænke Vælgernes Frihed, kan ikke uden at komme i Strid med sund Sans samtidig udtale: Den Bestemmelse er i Strid med Grundloven, den Bestemmelse krænker Mindretallets Ret, den Bestemmelse krænker Vælgernes Frihed. For saa vidt som Afgørelsen altsaa beror paa Lovgivningsmagten, maa denne være i Overensstemmelse med sig selv, og dette maa ogsaa gælde for den enkelte Del af Lovgivningsmagten. Den udtaler sammen med de andre i det ene Øjeblik et Ja og kan ikke ensidig i næste Øjeblik udtale et Nej: Det er i Strid med, hvad jeg vilde kalde sund Fornuft. Men et ganske andet Spørgsmaal, som ikke foreligger i dette Tilfælde, er det, hvorledes andre Statsfaktorer ere stillede ved Afgørelsen af, om en Lov er grundlovsmæssig eller ikke, om f. Eks. Domstolene kunne tilsidesætte en Lov, fordi den er i Strid med Grundloven. Det Spørgsmaal foreligger jo ikke her, det er et meget stort og fra gammel Tid omtvistet Spørgsmaal. Jeg er tilbøjelig til at mene med den ærede Taler, at Domstolene have Ret til en saadan Tilsidesættelse, i alt Fald i visse Tilfælde. Et ganske andet Spørgsmaal er det ogsaa, om den udøvende Magt kan sætte en grundlovstridig Lov til Side eller rettere undskylde sig foren Handling, som er i Strid med Grundloven, med, at den er hjemlet ved en af Lovgivningsmagten vedtagen Lov. Det er dette Spørgsmaal, Ministeransvarlighedsloven afgør. Der er Tale om en anden Faktor, Regeringsmyndigheden, den udøvende Magt, der er ikke Tale om en Faktor i Lovgivningsmagten. Her foreligger derimod Spørgsmaalet om selve Lovgivningsmagtens eller den enkelte Lovgivningsfaktors Stilling til en formentlig grund-

lovstridig Lov, og jeg gør kun gældende, at den samme Statsmagt kan ikke i detsamme Øjeblik udtale baade et Ja og et Nej.

Ordføreren (Steffensen): Jeg skal heller ikke forlænge Diskussionen, men jeg skal dog gøre en Bemærkning i Anledning af de sidste Udtalelser fra min ærede Sidemand (Goos). Det hænder undertiden, at Lovgivningsmagten, selvfølgelig meget mod sin Villie, kommer til at give Bestemmelser, der staa i Strid med hinanden, der indeholde det, som man kalder en Antinomi. De kunne ikke anvendes samtidig, og de gøre Fordring paa at anvendes samtidig. En saadan Antinomi foreligger i dette Tilfælde, og der kan man meget godt sige, at den er fremkommen ved en Uagtsomhed, ved, at de vise Lovgivere have sovet. Der er ikke noget fornærmeligt i at sige det, ikke en Gang om Krieger og Andræ, det er jo blevet sagt, at ogsaa den gode Homer undertiden kunde slumre. Paa den Maade fremkommer Antinomien, og Lovgivningsmagten bliver da, naar den skal træffe Afgørelser i Henhold til disse Bestemmelser, med andre Ord dømme, nødt til at forkaste enten den ene eller den anden af dem. Og her er det, jeg siger, der kan ikke være Tvivl om, at den Regel, man bør følge, er den, som Grundloven siger skal følges.

Goos: Der er den store Forskel mellem de to Tilfælde, som nu fremhævedes, at i det ene er der en Antinomi, som ved en Uagtsomhed er sluppet ind, i det andet har Lovgivningsmagten aldrig vedkendt sig, at der er nogen Strid mellem de to Opfattelser. Derfor passer det Resultat, den ærede Ordfører kom til, ikke.

Matzen: Jeg ønsker kun til det ærede 2det Medlem for 2den Kreds (P. G. C. Jensen) at sige, for at det ikke eventuelt skal paaberaabes mod mig, at jeg har ikke paastaaet, at der finder Forholdstalsvalg Sted, hvor kun een vælges. Men jeg har fremhævet, at ifølge Grundlovens § 40 bør ved Landstingsvalg Reglerne for Forholdstalsvalg anvendes, for saa vidt de kunne komme til Anvendelse, og dette faar netop Betydning derved, at der kun skal vælges een Gang, og at saa de fleste Stemmer skulle gøre Udslaget. Med Hensyn til det ærede 1ste kongevalgte Medlems (Goos) Udtalelser henholder jeg mig til mit tidligere. Jeg mener, at Regeringen er en Faktor af Lovgivningsmagten, og derfor